

STORTINGET

Innst. 261 S

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
fra næringskomiteen

Prop. 98 S (2024–2025)

Innstilling fra næringskomiteen om Samtykke til ratifikasjon av en frihandelsavtale mellom EFTA-statene og Kosovo av 22. januar 2025

Til Stortinget

Sammendrag

Frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Kosovo ble undertegnet 22. januar 2025 i Davos, Sveits.

Hovedmålsettingen med avtalen er å stimulere til økt samhandel, investeringer og økonomisk samarbeid mellom partene, for å fremme økt verdiskapning og bærekraftig utvikling. Avtalen vil i tillegg påskynde Kosovos økonomiske og politiske integrering i Europa, og dermed bidra til stabilitet og økonomisk vekst i Vest-Balkan.

EFTA-statene har opptrådt som en samlet gruppe i forhandlingene og har forhandlet på basis av omforente forhandlingsposisjoner.

Siden frihandelsavtalen anses som en sak av særlig stor viktighet, er Stortingets samtykke til ratifikasjon nødvendig etter Grunnloven § 26 annet ledd.

Frihandelsavtalens hoveddel i engelsk originalversjon med oversettelse til norsk følger som trykte vedlegg til proposisjonen. Avtalens vedlegg overleveres Stortinget som utrykte vedlegg. Vedleggene i engelsk originalversjon er også tilgjengelig elektronisk på www.efta.int.

EFTAs forhandlinger med Kosovo er nærmere omtalt i proposisjonens kapittel 2.1. Nærings- og fiskeridepartementet har ledet den norske forhandlingsdelegasjonen.

De viktigste forhandlingsresultatene fremgår av kapittel 3 i proposisjonen, og kapittel 4 redegjør nærmere for de enkelte bestemmelsene i frihandelsavtalen.

Frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Kosovo består av ni kapitler og 13 vedlegg (I–XIII). Vedleggene utgjør en integrert del av frihandelsavtalen.

Frihandelsavtalen med Kosovo vil bli gjennomført ved endring av tolltariffen. Nødvendige endringer vil også bli gjennomført i både vareførselsforskriften og tollavgiftsforskriften.

Regjeringen venter at det årlige provenytapet som følge av tollkonsesjonene i frihandelsavtalen med Kosovo er marginalt. Ut over dette viser regjeringen til at avtalen ikke vil medføre andre nevneverdige administrative eller budsjettmessige konsekvenser for Norge.

Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Rita Hirsum Lystad, Runar Sjøstad, Rune Støstad og Solveig Vitanza, fra Høyre, Nikolai Astrup, Olve Grotle, Sveinung Stensland og Lene Westgaard-Halle, fra Senterpartiet, Nils T. Bjørke, Jenny Klinge og lederen Erling Sande, fra Fremskrittspartiet, Sivert Bjørnstad og Bengt Rune Strifeldt, fra Sosialistisk Venstreparti, Kari Elisabeth Kaski, fra Rødt, Geir Jørgensen, fra Venstre, Alfred Jens Bjørlo, og fra Miljøpartiet De Grønne, Rasmus Hansson, viser til Prop. 98 S (2024–2025) om samtykke til ratifika-

sjon av en frihandelsavtale mellom EFTA-statene og Kosovo av 22. januar 2025. Komiteen viser videre til at frihandelsavtalen ble signert 22. januar 2025 i Davos, Sveits.

Komiteen merker seg at hovedmålsettingen med avtalen er å stimulere til økt samhandel, investeringer og økonomisk samarbeid mellom partene, for å fremme økt verdiskaping og bærekraftig utvikling.

Komiteen viser til at det diplomatiske forholdet mellom Norge og Kosovo er godt. Norge anerkjente Kosovo som egen stat kort tid etter at de erklærte sin uavhengighet i 2008, og har hatt ambassade i landet siden den gang. Ambassaden er siden lagt ned, og er nå sideakkreditert fra ambassaden i Ankara.

Komiteen merker seg imidlertid at varehandelen mellom Norge og Kosovo er liten sammenlignet med andre land, og den totale varehandelen utgjorde i 2023 rundt 375 mill. kroner. Komiteen viser til at varehandelen er i stadig vekst, tross relativt små volumer foreløpig.

Komiteen viser til at norsk eksport til Kosovo i hovedsak består av kjøretøy, mens Norge importerer stål og jern, aluminium, tekstiler, såpe, møbler og kaffe/te/krydder fra Kosovo. Ettersom Kosovo markerer seg som en tjenesteøkonomi, er det forventet at tjenestehandelen mellom landene vil vokse etter tettere tilknytning til EU og EFTA-landene.

Komiteen merker seg at EFTA-statene fikk gjennomslag for alle de sentrale kravene i forhandlingene. Dette innebærer at importtoll på industrivarer og fisk avvikles senest fem år etter avtalens ikrafttredelse. Kosovo vil avvikle all toll på landbruksvarer ved avtalens ikrafttredelse. Komiteen merker seg videre at norske tjenesteytere sikres gode ikke-diskriminerende og sta-

bile rammebetingelser i Kosovo. Komiteen merker seg også at kapittelet om handel og bærekraftig utvikling er blant de mest ambisiøse kapitlene EFTA har fått gjennomslag for, hvor blant annet klima- og miljøhensyn og arbeidstakerrettigheter er omtalt.

Komiteen viser til at det årlige provenytapet som følge av reduserte tollsatser vil være marginalt, og komiteen merker seg at økt handel mellom Norge og Kosovo vil gi samfunnsøkonomiske gevinster for begge stater.

Uttalelse fra utenriks- og forsvarskomiteen

Et utkast til denne innstillingen er forelagt utenriks- og forsvarskomiteen, som uttaler følgende:

«Utenriks- og forsvarskomiteens medlemmer viser til sine respektive partiers merknader i næringskomiteens utkast til innstilling til Prop. 98 S (2024–2025) og har ingen ytterligere merknader.»

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget samtykker i ratifikasjon av en frihandelsavtale mellom EFTA-statene og Kosovo av 22. januar 2025.

Oslo, i næringskomiteen, den 6. mai 2025

Erling Sande

leder

Rita Hirsum Lystad

ordfører

